

मे मृगत्रयस्य धर्षणम् R. 3, 49, 42. धर्षणं वाग्रमस्य ४7, 9. प्रासाद° 6, 16, 96. पुरस्य HARIV. ४६३३. Häufig auch धर्षणा f. = निकृति TRIK. 3, 3, 131. MBH. 1, 1708. 1736. 6503. 7773. 3, 11137. 12, 13879. HARIV. 6742. 7268. R. 3, 4, 22. 23, 17. 43, 28. 57, 8. 4, 13, 3. 6, 92, 13. 100, 3. PĀṆKĀT. 235, 9. V. 67. अनर्धर्षणा (adj.) क्रीमे MBH. 3, 15071. धर्षणात्मन् adj. Beiw. Çiva's 13, 1165. Vgl. दुर्धर्षणा. — 3) n. Beischlaf H. an. MED. °णा f. TRIK. — 4) f. ^{3r} ein freches, liederliches Weib UGĒVAL. zu UNĀDIS. 2, 105. BHAR. zu AK. 2, 6, 4, 10. ÇKDR. TRIK. H. c. 111. H. an. MED. MAHEÇVARA zu H. 528. Auch धर्षणी f. UNĀDIS. 2, 105. Nach UNĀDIVR. im SĀṆKSHIPTAS. (ÇKDR.) f. auch = वृषल (!). — Vgl. धर्षिणी, चर्षणी.

धर्षणीय (wie eben) adj. derjenige dem leicht beizukommen ist, einem Angriffe ausgesetzt, leicht unterliegend: अर्धर्षणीयः शत्रूणां MBH. 5, 1472. मध्वधर्षणीयेन सन्धीवत्सेन वत्सः HARIV. 4368. आसुरैः पाप्मभिर्धर्षणीयः ÇĀṆK. zu BRH. ĀR. Up. p. 124. यदा तु रोपितो वृत्तः पुरुषेण फलार्थिना। क्रुस्वको धर्षणीयः स्याद्विवृद्धः सुडुरारुहः || R. GORR. 2, 117, 13.

धर्व्वर m. Eunuch ÇABDĀRTHAKALP. bei WILS. — Falsche Form für वर्षधर.

धर्षित (von धर्ष) 1) adj. s. u. धर्ष्य caus. — 2) f. आ ein freches, liederliches Weib ÇABDAR. im ÇKDR. — 3) n. Beischlaf TRIK. 2, 7, 31.

धर्षिन् (wie eben) 1) adj. herfallend über, beleidigend, misshandelnd: असुरैः सर्वधर्षिभिः HARIV. 8213. — 2) धर्षिणा f. ein freches, liederliches Weib AK. 2, 6, 4, 10. H. 528, v. l.; vgl. धर्षणी.

धलण्ड m. eine best. stachelige Pflanze, = vulg. धलम्रकडा ÇABDAR. im ÇKDR.

धलिल N. pr. eines Thales, wo ehemals die Hauptstadt von Udjāna gestanden haben soll, HIQUEN-THSANG I, 149.

धव् (vgl. धन्व्, धाव्), धवते rennen, rinnen: इन्द्रैरेते तृत्सवा वेविषाणा आयो न मृष्टा अंधवत् नीचीः RV. 7, 18, 15. (मरुतः) आर्ष इव सध्यञ्चौ धवध्वे 5, 60, 3.

— अथ hinfließen, hinlaufen zu: अथ ते इन्द्र प्रवतो नोर्मिर्गिरौ ब्रह्माणि नियुतो धवते RV. 6, 47, 14.

1. धर्व m. N. eines Strauches, *Grislea tomentosa Roxb.*, AK. 3, 4, 22, 208. TRIK. 2, 4, 12. H. an. 2, 526. MED. v. 13. AV. 5, 5, 5. 20, 131, 17. MBH. 1, 2830. 3, 3403. 2440. 13, 635. 2829. R. 1, 26, 15. 3, 21, 15. 76, 3. 79, 36. SUÇR. 1, 46, 15. 59, 19. 134, 3. 138, 4. 21. 2, 23, 5. 347, 4. VARĀH. BRH. S. 42 (43), 15. 52, 120. 53, 107. 54, 24.

2. धर्व m. 1) Mensch, Mann NAIGH. 2, 3 (pl.). NIR. 3, 15. AK. 3, 4, 22, 208. H. an. 2, 526. MED. v. 13. निर्धनेन धवेनेह न तु किंचित्प्रयोजनम् PĀṆKĀT. II, 109. — 2) Ehemann, Gatte AK. 2, 6, 4, 35. 3, 4, 22, 208. H. 517. H. an. MED. द्वरे बन्धुं शोचसि किं धवं वा BHĀG. P. 1, 16, 20. सधवा neben विधवा Verz. d. B. H. No. 1173. — 3) Besitzer, Herr, Herrscher, Gebieter: धवः स्वामीति शब्दितः HARIV. 14932. धोधव adj. BHĀG. P. 4, 28, 56. धवर् (wenn die Lesart richtig sein sollte) ÇATR. 2, 659. — 4) Spitzbube TRIK. 3, 3, 116. H. an. MED. — 5) N. pr. eines Vasu (wohl nur fehlerhaft für Dhara) VP. 120. — Das Wort scheint sich aus विधवा herausgebildet zu haben.

धवनी f. eine best. Pflanze, wie es scheint *Desmodium gangeticum* Dec. oder eine verwandte Species NIGH. Pa.

धवर n. eine best. grosse Zahl VJUTP. 182.

धवल UGĒVAL. zu UNĀDIS. 1, 108. 1) adj. f. आ a) glänzend weiss AK. 1, 1, 4, 22. 3, 4, 44, 85. TRIK. 3, 3, 396. H. 1393. an. 3, 656. MED. I. 99. मुधाशङ्क° VARĀH. BRH. S. 27, c, 15. वमुधा कन्दलधवला BHARTR. 1, 43. कपाल 3, 61. आतपत्र PĀṆKĀT. I, 48. मृणालनालधवला 32, s. BHĀG. P. 1, 17, 2, 11, 2. 5, 23, 5. गोतीर्धारा° H. 57. जराधवलकर्ण KATHĀS. 23, 15. कर्म्ये — श्रोतस्त्रया धवले 21, 6. PRAB. 73, 7. श्रपाङ्ग RĀGA-TAR. 1, 208. 6, 302. सर्प AK. 2, 9, 18. °गृह्, °वेष्टमन् ein weiss angestrichenes Haus, eine fürstliche Wohnung, Palast (vgl. सौध) PĀṆKĀT. 128, 18. 24. VET. 19, 13. KĀURAP. 18. Statt धवलागृहे VET. 17, 3 ist wohl धवले गृहे zu lesen. धवलीकृत KĀURAP. 23. Hängt wohl mit धाव् abreiben, reinigen zusammen. — b) hübsch, = सुन्दर TRIK. H. an. MED. = सिन्दुर VIÇVA bei UGĒVAL. a. a. O. — 2) m. a) die weisse Farbe AK. 1, 1, 4, 22. H. 1393. — b) ein alter Stier, = महेत H. an. = वृषश्रेष्ठ MED. = शण्ड TRIK. — c) eine Art Kämpfer (वीनकर्पूर). — d) = धव *Grislea tomentosa Roxb.* RĀGĀN. im ÇKDR. — e) N. pr. eines Diggaḡa R. 5, 3, 13. — f) N. eines Rāga, nach BHARATA des 8ten Sohnes des Hindolarāga, ÇKDR. nach dem SĀṆGITAÇĪSTRA. — 3) f. eine weisse Kuh, धवला AK. 2, 9, 68. TRIK. H. 1266, Sch. MED. धवली H. an. — 4) f. ई a) eine best. Krankheit oder viell. einfach das Weisswerden der Haare: °व्याधिवाद्भवकृता Verz. d. B. H. No. 1001. — b) N. pr. eines Flusses LIA. I, 49, 56. N. 1. — 5) n. a) weisser Pfeffer RĀGĀN. im ÇKDR. — b) = धवलाङ्क ein best. Metrum (4 Mal 18 Kürzen + 1 Länge) COLEBR. Misc. Ess. II, 163 (XIV, 12). — Vgl. उद्यधवल.

धवलगिरि (ध° + गि°) m. der weisse Berg, der Dolaghir RASIKAR. in Verz. d. Oxf. H. 149, b, 5. LIA. I, 53.

धवलल (von धवल) n. die weisse Farbe in einer Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 26, 19.

धवलपत्त (ध° + पत्त) m. Gans RĀGĀN. im ÇKDR. — Nach ÇKDR. und WILS. auch die lichte Hälfte eines Mondmonats, die Zeit des zunehmenden Mondes.

धवलपुराणसमुच्चय (ध° - पु° + स°) m. Titel eines Werkes Verz. d. B. H. No. 1170.

धवलमृत्तिका (ध° + मृ°) f. Kreide RĀGĀN. im ÇKDR.

धवलयावनाल (ध° + या°) m. weisser Javanāla (s. d.) RĀGĀN. im ÇKDR.

धवलाङ्क (धवल + अङ्क) wohl n. = धवल ein best. Metrum COLEBR. Misc. Ess. II, 163 (XIV, 12).

धवलित (von धवल) adj. blendend weiss gemacht: श्रोतस्त्रयाधवलितल BHARTR. 3, 85. मुधा° (गृह्) KULL. zu M. 7, 76. यशःमुधाधवलितलखिलमकीमण्डल in einer Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 543, 3.

धवलिमन् (wie eben) m. die weisse Farbe ÇIC. 4, 63.

धवलोत्पल (धवल + उत्पल) n. die essbare weisse Wasserlilie RĀGĀN. im ÇKDR.

धर्वणाक (von धू) UNĀDIS. 3, 83. m. Wind UGĒVAL.

धवितव्य (wie eben) adj. anzufächeln ÇAT. BR. 14, 1, 3, 33.

धर्वित्र (wie eben) n. Fächer, Wedel von Fell oder Leder P. 3, 2, 184. VOP. 26, 169. AK. 2, 7, 23 (nach ÇKDR.; unsere Ausgg.: धुवित्र). H. 687. ÇAT. BR. 14, 1, 3, 30. 3, 1, 21. TAITT. ĀR. 5, 4, 33. KĀTJ. ÇR. 26, 2, 10, 4, 2, 7, 22.